

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 551/2022-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], proti postupu mesta Poprad v konaniach vedených pod číslami 68875/2022/Ihn, 69431/2022/Ihn, 6580/69986/2022/Ihn, 6580/70635/2022/Ihn, 71736/6876/2022/Ihn, 72474/6876/2022/Ihn a 73700/6876/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 31. októbra 2022 domáha vyslovenia porušenia svojich základných práv podľa čl. 30 ods. 1 a 3, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa čl. 3 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 25 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach postupom mesta Poprad v konaniach vedených pod číslami 68875/2022/Ihn, 69431/2022/Ihn, 6580/69986/2022/Ihn, 6580/70635/2022/Ihn, 71736/6876/2022/Ihn, 72474/6876/2022/Ihn a 73700/6876/2022 v súvislosti s jeho nezapísaním do zoznamu voličov. Sťažovateľ navrhuje uložiť mestu Poprad, aby ho zapísalo do zoznamu voličov, priznať mu primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 12. júla 2022 žiadosť o odstránenie chyby v zozname voličov spočívajúcej v chybné uvedenom priezvisku ([REDACTED]) adresovanú mestu Poprad a súčasne predložil verejné listiny – hlásenie o narodení dieťaťa, krstný list a osvedčenie advokáta, ktoré jeho tvrdenia mali preukazovať.

3. Mesto Poprad sťažovateľovi zaslalo odpoveď číslo 68875/2022/Ihn zo 14. júla 2022, ktorú namietal 15. júla 2022. Ďalšia odpoveď bola sťažovateľovi zaslaná pod číslom 69431/2022/Ihn z 18. júla 2022, proti ktorej podal námietku z 20. júla 2022.
4. Mesto Poprad sťažovateľovi zaslalo v poradí tretí list číslo 6580/69986/2022/Ihn z 21. júla 2022, ktorý namietal podaním doručeným 26. júla 2022. Na uvedené námietky reagovalo mesto Poprad v odpovedi číslo 6580/70635/2022/Ihn z 28. júla 2022, proti ktorej podal sťažovateľ námietku 3. augusta 2022.
5. Mesto Poprad sťažovateľovi zaslalo piatu odpoveď na jeho žiadosť o opravu priezviska číslo 71736/6876/2022/Ihn z 3. augusta 2022, proti ktorej podal sťažovateľ písomnú námietku 9. augusta 2022.
6. Mesto Poprad sťažovateľovi zaslalo ďalšiu odpoveď číslo 72474/6876/2022/Ihn z 11. augusta 2022, ktorú namietal 18. augusta 2022. Na túto námietku mesto Poprad reagovalo odpoveďou číslo 73700/6876/2022/Ihn z 22. augusta 2022, ktorú sťažovateľ opätovne namietal 24. augusta 2022.
7. Sťažovateľ následne podal žalobu vo veci zoznamu voličov podľa § 264 Správneho súdneho poriadku, o ktorej rozhodol Okresný súd Poprad (ďalej len „okresný súd“) uznesením č. k. 18 S 1/2022 z 18. augusta 2022 tak, že žalobu zamietol.
8. Sťažovateľ tiež podal na Okresnom riaditeľstve Policajného zboru Poprad 23. augusta 2022 písomné oznámenie straty občianskeho preukazu spolu s prílohami. Dňa 21. septembra 2022 Okresné riaditeľstvo Policajného zboru Poprad sťažovateľovi doručilo správu, proti ktorej sťažovateľ podal námietku. Správu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Poprad ČVS: ORPZ-PP-OPP-69-011/2022 z 27. septembra 2022 sťažovateľ prevzal 3. októbra 2022, proti ktorej tiež podal námietky.
9. Sťažovateľ sa 29. októbra 2022 okolo 19.25 h osobne dostavil do volebnej miestnosti č. ■ volebného okrsku č. ■ – Základná škola Dostojevského, Dostojevského 2616/25, Poprad. Okrskovú volebnú komisiu písomne požiadal o zapísanie do zoznamu voličov mesta Poprad ako ■, ■, ■, a o výkon volebného práva. Okrskovej volebnej komisii sťažovateľ predložil verejné listiny – originál osvedčenia advokáta č. ■ (správne č. ■ pozn.), originál preukazu advokáta Slovenskej advokátskej komory č. ■ (správne č. ■, pozn.).
10. Okrsková volebná komisia odmietla prijať písomnú žiadosť sťažovateľa na dopísanie ■ do zoznamu voličov mesta Poprad a odmietla zapísať jeho námietky.
11. Sťažovateľ namietal, že okrsková volebná komisia vo volebnej miestnosti č. ■ o jeho nezapísaní do zoznamu voličov mesta Poprad nevyhotovila bezodkladne zápis do zápisnice o priebehu a výsledku volieb, a preto sťažovateľ 29. októbra 2022 podal prostredníctvom emailu a 31. októbra 2022 osobne námietku mestu Poprad, okrskovej volebnej komisii a Štátnej komisii pre voľby a kontrolu financovania politických strán.

12. Na základe uvedeného sťažovateľ namieta zákonnosť zápisnice o priebehu hlasovania a výsledku volieb miestnosti č. ■ volebného okrsku č. ■ – Základná škola Dostojevského, Dostojevského 2616/25, Poprad.

II.

Argumentácia sťažovateľa

13. Sťažovateľ zastáva názor, že mesto Poprad mu nezákonným spôsobom doručovalo odpovede na žiadosť s prílohami z 12. júla 2022 a na námietky s prílohami, ktoré sťažovateľ proti doručovaniu písomností mesta Poprad písomne uplatnil. Mesto Poprad v rozpore so zákonom nezapísalo sťažovateľa do zoznamu voličov v meste Poprad, kde má sťažovateľ trvalý pobyt.

14. Mesto Poprad nevybavilo žiadosť sťažovateľa o zápis v zozname voličov a námietky zákonným spôsobom a dosiaľ nedoručilo sťažovateľovi odpoveď na námietku z 24. augusta 2022.

15. Sťažovateľovi bolo 29. októbra 2022 upreté právo voliť vo voľbách do orgánov samosprávy obcí a voľbách do orgánov samosprávnych krajov v meste Poprad, v okrsku č. 29, kde má sťažovateľ trvalý pobyt.

16. Sťažovateľ nemá vydaný občiansky preukaz ani pas Slovenskou republikou, hoci zákonným spôsobom ohlásil stratu občianskeho preukazu Okresnému riaditeľstvu Policajného zboru Poprad, ktoré vo veci nekoná.

17. Sťažovateľ ďalej uviedol, že 29. októbra 2022 písomne osobne požiadal vo volebnej miestnosti v okrsku č. ■ v Poprade o dopísanie do zoznamu voličov, avšak okrsková volebná komisia nevybavila jeho žiadosť zákonným spôsobom, nezaregistrovala jeho žiadosť a nezapísala ústne podané námietky sťažovateľom vo volebnej miestnosti č. ■ proti postupu okrskovej volebnej komisie a jej predsedu. Následne bol sťažovateľ predsedom okrskovej volebnej komisie vykázaný z volebnej miestnosti, čím mu nebolo umožnené vykonať volebné právo a boli porušené jeho práva.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

18. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie sťažovateľom označených práv v súvislosti s jeho nezapísaním, resp. chybným zapísaním do zoznamu voličov mesta Poprad. Sťažovateľ opakovane žiadal a namietal, aby bol zapísaný ako ■, nie ■, čo podporil predložením hlásenia o narodení dieťaťa, krstným listom a osvedčením o zapísaní do zoznamu advokátov vedeného Slovenskou advokátskou komorou.

19. Ústavný súd sa predovšetkým zaoberal označením sťažovateľa, ktorý sa opakovane aj v iných konaniach vedených ústavným súdom označuje ako ■ (■), ■, ■. Z lustrácie z Informačného systému registra fyzických osôb, ktorý obsahuje osobné údaje a údaje o pobyte občanov s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, nevyplýva, že sťažovateľ ■ má priezvisko ■, ako sám uvádza. Z údajov o narodení, ako aj z údajov o pobyte občanov, naopak, plynie, že fyzická osoba s rodným číslom ■ je v registri fyzických osôb vedená ako ■,

narodený [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]. Na základe uvedeného ústavný súd v záhlaví tohto rozhodnutia označil sťažovateľa ako [REDAKOVANÉ], keďže žiadnou relevantnou verejnou listinou nepreukázal zmenu svojho priezviska na [REDAKOVANÉ], ktoré mu toho času neprináleží. K totožnému právnomu záveru dospel okresný súd v uznesení č. k. 18 S 1/2022-23 z 18. augusta 2022 (body 27 a 28 odôvodnenia).

20. Podľa § 43 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať aj dátum narodenia navrhovateľa, ak ide o fyzickú osobu, identifikačné číslo navrhovateľa, ak ide o právnickú osobu, bydlisko alebo sídlo navrhovateľa, označenie subjektu, proti ktorému návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

21. Podľa § 123 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť musí okrem všeobecných náležitostí návrhu na začatie konania podľa § 43 obsahovať

- a) označenie toho, kto podľa sťažovateľa porušil jeho základné práva a slobody,
- b) označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým podľa sťažovateľa boli porušené jeho základné práva a slobody,
- c) označenie základných práv a slobôd, ktorých porušenie sťažovateľ tvrdí,
- d) konkrétne skutkové a právne dôvody, pre ktoré malo podľa sťažovateľa dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

22. Podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak má návrh na začatie konania uvedený v § 42 ods. 2 písm. f), g), i) až l), n), q), r) a v) odstrániteľné nedostatky, môže ústavný súd vyzvať navrhovateľa, aby v určenej lehote tieto nedostatky odstránil. Ak účastník konania v určenej lehote nedostatky neodstráni, ústavný súd návrh na začatie konania odmietne. Na nedostatky návrhu na začatie konania uvedeného v § 42 ods. 2 písm. a) až e), h), m), o), p) a s) až u) ústavný súd navrhovateľa neupozorňuje.

23. Podľa § 45 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania, ak § 89 neustanovuje inak.

24. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom, teda tou časťou ústavnej sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha, čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej ústavnej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 355/09, IV. ÚS 287/2011, II. ÚS 660/2016).

25. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už formuloval právny názor (pozri napr. IV. ÚS 359/08, IV. ÚS 255/2021), podľa ktorého má nedostatok odôvodnenia ústavnej sťažnosti (alebo jej časti) významné procesné dôsledky. Je základnou povinnosťou sťažovateľa,

aby čo najpresnejšie opísal skutkový stav, z ktorého vyvodzuje svoj procesný nárok na ochranu poskytovanú ústavným súdom. Okrem opísania skutkových okolností musí odôvodnenie sťažnosti obsahovať najmä právne argumenty a právne posúdenie predloženého sporu.

26. Odôvodnenie návrhu je pritom podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde zákonom ustanovenou podmienkou konania pred ústavným súdom. Sťažovateľ v petite sťažnosti označil ako porušovateľa svojich práv výlučne mesto Poprad a jeho postup pri zapísaní sťažovateľa do zoznamu voličov, ktorý sťažovateľ považuje za chybný v časti zápisu svojho priezviska. V odôvodnení ústavnej sťažnosti sťažovateľ však neuvádza žiadnu ústavne relevantnú argumentáciu, ktorou by vysvetlil, ktorou konkrétnou právne relevantnou chybou v postupe mesta Poprad došlo k porušeniu ním označených práv (nestačí namietat', že zmena zápisu nebola vykonaná, spolu s výpočtom predložených dokladov, je potrebné dôvodiť oproti zaslaným odpovediam, z ktorých právnych dôvodov ide o nesprávne riešenie oproti povinnosti zmenu zápisu vykonať). Inými slovami, z ústavnej sťažnosti nevyplýva žiadna súvislosť medzi namietaným postupom porušovateľa a označenými právami sťažovateľa. Pokiaľ sťažovateľ (v odôvodnení ústavnej sťažnosti) nesúhlasí s postupom volebnej okrskovej komisie, ktorá mu neumožnila realizovať jeho aktívne volebné právo, ústavný súd konštatuje bez ohľadu na nedostatočnosť argumentácie sťažovateľa, že jej postup nemožno revidovať v konaní o ústavnej sťažnosti bez predchádzajúcej revízie rozhodnutia správneho súdu, čoho sa sťažovateľ ani nedomáha. Prejednávaná ústavná sťažnosť teda neobsahuje žiadne relevantné odôvodnenie, ktoré by poskytlo základ pre kvalifikovaný návrh spôsobilý iniciovať konanie o ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom.

27. Rozsah nedostatkov odôvodnenia ústavnej sťažnosti je taký, že ústavný súd nemal priestor na to, aby svojím zásahom (či už vo forme výzvy na doplnenie ústavnej sťažnosti, alebo vlastnou aktivitou) odstránil tieto nedostatky ústavnej sťažnosti. Vzhľadom na to, že nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí sa týkalo najmä esenciálnych obsahových náležitostí ústavnej sťažnosti (nedostatočného odôvodnenia), teda podstaty ústavnej sťažnosti, ústavný súd sťažovateľa nevyzýval na odstránenie nedostatkov ústavnej sťažnosti (m. m. II. ÚS 58/2019, I. ÚS 351/2019).

28. Ústavný súd tiež pripomína, že označené nedostatky zákonom ustanovených náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd s poukazom na zistenia okresného súdu (bod 28 odôvodnenia jeho uznesenia) dodáva, že sťažovateľ nie je toho času advokátom zapísaným v zozname vedenom Slovenskou advokátskou komorou, pretože [REDAKOVANÉ] bol vyčiarknutý zo zoznamu advokátov od 11. marca 2022 a [REDAKOVANÉ] bol vyčiarknutý s účinnosťou od 23. apríla 2022, a preto predložené osvedčenie o zápise do zoznamu advokátov pod č. [REDAKOVANÉ] je neplatné. Sťažovateľ v súčasnosti nie je advokátom, a preto sa v konaní pred ústavným súdom nemôže sám zastupovať (§ 34 ods. 2 zákona o ústavnom súde), ale musí byť zastúpený advokátom, teda nespĺňa ani náležitosť podľa § 34 ods. 1 v spojení s § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde, keďže nepredložil splnomocnenie udelené advokátovi na svoje zastupovanie v tomto konaní.

29. Pretože predmetná ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, a to relevantné odôvodnenie ako východiskový rámec ústavnej sťažnosti, ústavný súd ústavnú sťažnosť v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. novembra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu